

Nota de premsa:

Inauguració exposició 'Repetition' de Ken Matsubara

De l'1 de febrer al 9 de març

Entrada lliure

Blueproject Foundation

c/ Princesa 57. Barcelona

BLUEPROJECT
FOUNDATION

La Blueproject Foundation organitza la primera exposició a Espanya de l'artista japonès Ken Matsubara, 'repetition', que es podrà veure a partir de l'1 de febrer i fins el 9 de març

Les obres de Ken Matsubara han recorregut les principals ciutats del Japó, EUA, Europa i ha participat en les fires d'art més importants de tot el món

La memòria i els records, a través de fotos, pel·lícules, objectes i instal·lacions, marquen les seves obres

Despertar les vivències del públic amb els seus poètics muntatges és una de les principals forces del treball de l'artista

A 'repetition' es podran veure algunes de les seves obres més íntimes i representatives

Barcelona 23 de gener de 2014

Entre el 2 de febrer i el 9 de març es podrà veure l'**exposició 'repetition' de l'artista japonès Ken Matsubara a la Blueproject Foundation de Barcelona**. Aquesta serà la primera vegada que es podrà veure l'obra d'aquest artista a l'estat espanyol, amb una exposició molt especial en què els records i la memòria seran els protagonistes.

'Repetition' consta de diferents videoinstal·lacions que giren al voltant del concepte de repetició i memòria que tant han marcat l'artista. Els objectes que formen part de l'exposició personifiquen records precisos que interpel·len la memòria tant col·lectiva com personal de l'artista. Per a cada un d'aquests objectes Matsubara ha creat una vídeo-creació, amb fotografies i vídeos, que finalment es projecten dins de l'objecte qüestionat. Per a l'artista el format audiovisual té la capacitat de capturar aquest moviment de fluctuació que remet als objectes trobats. **El conjunt de les obres exposades fan d'ella una exposició íntima i personal.**

'Repetition', el títol de l'exposició, neix d'aquesta intensa sensació que el filòsof danès Soren Kierkegaard descrivia ja en el seu llibre **La repetició**: "... tota la vida és una repetició ". De la mateixa manera, per a Plató l'univers és la imatge repetida, reflectida i disminuïda, del món de les idees. Tota una declaració d'intencions que li serveix a Ken Matsubara per mostrar que la repetició i el record constitueixen el mateix moviment, però en sentit contrari. Perquè el que es recorda és una cosa que va ser, i com a tal es repeteix en sentit retroactiu.

La repetició s'ha convertit en un assumpte essencial per als pensadors, poetes, artistes i intel·lectuals en les últimes dècades.

A Occident la repetició pot ser vista com a sinònim d'avorriment, estancament o neurosi. Per als orientals però és sinònim d'esforç i treball, un acostament al gest perfecte que pot representar per exemple, el Kata en les arts marcial. El ritual del te, les figures repetides en el tai-txi o les postures de meditació no són altra cosa que un exercici espiritual per afrontar millor la vida. Com diu el propi Ken Matsubara: "seguim repetint una pregunta sense resposta, fluctuant entre el passat i el futur"

"Els meus treballs exploren la possibilitat de barrejar records que resideixen al fons de la consciència de cadascú." Ken Matsubara

L'exposició estarà a la sala Project de la Blueproject Foundation fins al 9 de març.

BLUEPROJECT FOUNDATION

Blueproject Foundation és **un nou espai a Barcelona**, al barri del Born. Es va inaugurar el passat mes de setembre i és un **centre multidisciplinari d'art**, generador de continguts, el principal objectiu és oferir una mirada respectuosa i intensa de la creació artística moderna i contemporània. És també un centre de reflexió i debat al voltant de totes les problemàtiques estètiques i intel·lectuals que existeixen avui i que ajudi a comprendre millor i a gaudir de la cultura que ens envolta.

Aposta per un **acostament més directe i personal a l'art**, desenvolupant i estimulant la creativitat i la imaginació a través d'exposicions i projectes personals. Una mirada inèdita a la poètica dels artistes que promou un contacte més proper entre artista, obra i observador. D'aquesta manera, Blueproject Foundation defensa un model expositiu en què les obres gaudeixin de l'espai i de la visibilitat necessàries per a una pausada i fructífera recepció per part de l'espectador.

Un altre pilar fonamental de Blueproject Foundation és la **plataforma de suport als joves artistes** convertint-se així en una eina d'impuls de l'escena cultural barcelonina. Per això compta amb **un programa de residència anual d'artistes** obert tant a joves creadors nacionals i internacionals com a figures més afermades. La primera convocatòria es va obrir el passat 26 de setembre, dia de la inauguració de la fundació, i romandrà oberta fins al pròxim 9 de febrer 2014. Insistent en la dimensió interdisciplinària i transversal que vol promoure la fundació, tots els formats (música, pintura, escultura, gastronomia, edició, performance...) culturals i estètics seran acceptats sempre que ofereixin una mirada estimulants i fructífera.

Els artistes o grup d'artistes són escollits per un comitè d'experts interns i externs a la fundació i podran gaudir d'una residència d'un mes a El Taller de la fundació, durant el qual podran desenvolupar els projectes pels quals van ser seleccionats. Durant aquest temps, la Blueproject Foundation es fa càrrec de la seva residència, les seves dietes i de la producció de l'obra (total o parcialment en funció de les propostes). Un cop acabat el període de residència, els treballs es presenten en una exposició temporal d'un mes a la Sala Project durant la qual les obres estaran a la venda.

Gràcies als seus **500 metres quadrats**, distribuïts en dues plantes, **l'edifici posa a disposició de l'espectador exposicions col·lectives inèdites**, provinents de col·leccions privades, i ambiciosos projectes personals de grans noms de l'art del nostre temps. L'àmplia zona d'exposició de la fundació es divideix en dos espais complementaris: **II Salotto** és la sala reservada per als artistes més reconeguts on s'hi han exposat peces de Jean - Michel Basquiat, Andy Warhol, Lucio Fontana, Mark Tansey, Jörg Immendorff, Howard Hodgkin i A. R. Penk.

Oberta i accessible des del carrer, la **Sala Project** és un espai d'accés gratuït en què es donen cita les propostes d'artistes emergents i reconeguts alhora que serveix d'espai d'exposició per als treballs realitzats a les residències del Taller. Dos universos interconnectats els ecos es responen creant un constant diàleg entre la creació més audaç i l'art assentat. Aquesta sala es caracteritza per la seva dimensió multidisciplinària, que li permet albergar projectes de prometedors artistes i treballs de figures reconegudes.

<http://blueprojectfoundation.org/>

Més informació exposició 'Repetition':

Inauguració:

Dissabte 1 de febrer a les 19h | Entrada lliure

Del 2 de febrer al 9 de març

De dimarts a diumenge, de 10.00 a 20.00 h.

Entrada lliure

<http://blueprojectfoundation.org/>

CONTACTE: MITJANS DE COMUNICACIÓ | PREMSA

La Costa Comunicació

Laura Mercadé | Sandra Costa

laura@lacosta.cat | sandra@lacosta.cat

T +34 933 103 888

T +34 934 125 479

Repetition

Text catàleg escrit per Renato Della Poeta i Aurélien Le Genissel

“Així ensenyarà també la nova filosofia que tota la vida és una repetició”¹ augurava ja el filòsof danès Soren Kierkegaard a l’inici del seu llibre homònim, publicat el 1843. No sabem si tenia raó però resulta indiscutible que la repetició s’ha convertit en un assumpte essencial per als pensadors, poetes, artistes i intel·lectuals en les darreres dècades. En això que s’ha anomenat la postmodernitat, aquesta època que ha vist la mort dels “grans relats” i, amb ells, la desaparició d’una temporalitat lineal i progressiva², tenim la sensació d’estar-hi estancats. O més aviat de viure sempre el mateix. De repetir sempre les mateixes pautes.

No és casualitat que el temor més gran del nostre inconscient col·lectiu sigui la robotització social; transformar-nos en autòmats que repeteixen cada dia les mateixes accions, comportaments, horaris i costums. “*Metro-boulot-dodo*”³ diuen els francesos per resumir aquesta angoixa tan contemporània d’una vida sense sentit repetida fins a la sacietat. Tot allò nou s’ha convertit en el valor més cotitzat. I el malson més gran és el famós Dia de la Marmota⁴, aquella pel·lícula de terror disfressada d’hilarant comèdia, dirigida per Harold Ramis.

Les crisis semblen repetir-se, els escàndols financers reapareixen periòdicament, les guerres se succeeixen... “Si la història no es repeteix, si més no tartamudeja”, deia Marx. Els *remakes* envaeixen les pantalles i allò *vintage* torna a estar de moda. Allò *kitsch*, el dodecafonisme, les sèries de Warhol, la “serialitat” de l’*Art Minimal* i conceptual, el *tecno*, les contínues picades d’ullet a l’herència històrica, les adaptacions actualitzades o les figures paradoxals (metalepsi, autoreferencialitat, paròdia) no són més que estructures nascudes del regne de la repetició, d’aquest desafiament a la temporalitat que representa l’impossible retorn a un passat quan sembla que no hi ha futur possible. I és que, en aixecar el vel de la repetició, apareixen el temps perdut, el present esmunyedís, el pes de l’absurd, la irreversibilitat i la contingència, la identitat i la fugacitat...

“El món, per descomptat, no hauria començat mai a existir si el Déu del cel no hagués desitjat la repetició”, no dubta a afirmar Kierkegaard mateix a *La Repetició*. I és que el

---

¹ Kierkegaard, S. *La repetició*. Edicions 62, 1992.

² Per citar els exemples més evidents: el progrés de la raó, l’escatologia cristiana o el *Gran Soir* comunista.

³ Literalment “metro-feina-son”. Expressió que sintetitza el sentiment de tenir una vida quotidiana repetitiva i avorrida fruit de la societat del consum.

⁴ *Groundhog day* (1993).

filòsof danès veu en ella la síntesi que permet donar sentit a l'instant, lluny dels records estèrils i de les esperances fantasiejades. "Què seria, al cap i a la fi, la vida si no es donés cap repetició? Qui desitjaria ser només un tauler on el temps anés apuntant a cada instant una breu frase nova o l'historial de tot el passat?" exclama. Però segurament no és tan senzill i la repetició s'ofereix amb la insondable ambivalència paradoxal pròpia dels conceptes filosòfics més profunds.

En una de les obres que presentem a l'exposició, titulada *Winter Dreams – Tide*, Ken Matsubara ens explica el record de la primera vegada que va veure l'oceà: "La meua mare reia i em cridava des de l'aigua. Mentre entrava cautelosament a l'oceà, podia sentir la seva força immensa sota els meus peus, arrossegant-me cap endins. Per evitar ser endut a una mort inevitable, vaig plantar les cames obrint-les del tot. Però, poc a poc, em vaig començar a enfonsar. Vaig intentar suportar aquella angoixa estranya però poc després vaig engolir una gran glopada d'aigua salada. Finalment la meua mare, rient, em va alçar en braços mentre plorava i em va abraçar". Es tracta d'una experiència traumàtica? D'una vivència feliç? D'un record implacable que el temps ha convertit en quelcom poètic?

Hi ha diverses repeticions, així com existeixen diverses concepcions del temps, de l'amor o de la fe. Gilles Deleuze ha dedicat bona part del seu llibre més important⁵ a intentar aclarir i detallar aquestes variacions. Cal "oposar la repetició no només a la generalitat del costum sinó també a les particularitats de la memòria". En aquest sentit, la repetició "és el pensament de l'esdevenidor: s'oposa a la categoria antiga de la reminiscència i a la categoria moderna de l'*habitus*. És en la repetició, mitjançant la repetició, que l'Oblit es torna una potència positiva i l'inconscient un inconscient superior positiu". No és el mateix "l'amor-record", aquest "vestit arraconat que, per molt bonic que sigui o et sembli, no et pot quedar bé perquè ja no correspon a la teua estatura", com diu Kierkegaard, que l'"amor repetició", aquest que no troba a faltar "la inquietud de l'esperança, ni l'angoixosa fascinació del descobriment, ni tampoc la malenconia pròpia del record". Però la frontera és sovint imperceptible. Així mateix ho experimenta el narrador de *La Repetició* qui, en l'intent de reviure un viatge feliç a Berlín, només descobreix que "l'únic que es va repetir va ser la impossibilitat d'una repetició".

El passat no es pot recuperar. Llavors, per què enfonsar-se en la dolça malenconia del record? És la famosa experiència de la Magdalena de Marcel Proust a *A la recerca del temps perdut* una repetició desitjable? "I ell [el plaer del record] em va convertir les vicissituds de la vida en indiferents, els seus desastres en inofensius i la seva brevetat en il·lusòria", explica el narrador abans d'afegir: "Vaig deixar de sentir-me mediocre,

---

⁵ Deleuze G. *Diferencia y repetición*. Amorrortu. 2002

contingent i mortal". La repetició és, en aquest cas, encara més intensa i plaent que l'experiència original.

Potser qui millor explica aquesta ambigüitat essencial de la repetició és Milan Kundera. A l'inici de *La insuportable lleugeresa del ser*, l'escriptor txec vulgaritza i discuteix la grandiosa teoria de l'etern retorn de Friedrich Nietzsche. D'una banda, un món en què "tot es repetirà com ja ho hem viscut i aquesta repetició es repetirà més i més indefinidament", és a dir, que "cada gest porta el pes d'una insostenible responsabilitat", el que Nietzsche anomenava "*das schwerste Gewicht*"⁶. De l'altra, un món en què "tot està perdonat per endavant i tot està cínicament permès", ja que "els núvols ataronjats de la posta de sol il·luminen tot allò de l'encant de la nostàlgia"; però un món efímer i fugaç en què "*einmal ist keinmal*"⁷, com diu el proverbi alemany. Un poema preciós de J. L. Borges ja apuntava el bell dolor de la irreversibilitat i, d'alguna manera, de l'absència de repetició:

"Si para todo hay término y hay tasa
Y última vez y nunca más y olvido
¿Quién nos dirá de quién, en esta casa,
Sin saberlo, nos hemos despedido?"⁸

Quin triem? Nietzsche ho va tenir clar fent d'aquest concepte filosòfic la pedra angular de la seva filosofia. De la mateixa manera que el principi moral havia de guiar el comportament dels homes segons Emmanuel Kant, l'etern retorn havia de ser la referència que permetés a cadascú prendre les seves decisions, segons Nietzsche. Actua com si la teva decisió hagués de repetir-se una vegada i una altra, i una altra, i una altra...

Una filosofia del "superhome" que sembla tenir la seva vessant fosca en allò que Freud va anomenar "compulsió de repetició". Basant-se en l'observació del joc d'un nen (anomenat "Fort Da"), l'inventor de la psicoanàlisi explica com un acte repetitiu pot ser una manera d'intentar reapropiar-se d'un record reprimat. Fins a tal punt que, en algunes ocasions, aquest comportament pot arribar a anar en contra del principi del plaer. Entre moltes d'altres modalitats, la repetició pot servir, en casos patològics com el dubte obsessiu o el trauma neuròtic, com una manera de reviuir un passat traumàtic que no s'aconsegueix superar. La repetició es presenta llavors més com un símptoma que com una solució.

---

⁶ El pes més pesat. Allò més greu.

⁷ Literalment: "Una vegada no compta" o "Una vegada és cap vegada".

⁸ Borges, J.L. (1964) *El otro, el mismo*, en Jorge Luis Borges (1974) *Obras Completas*, Buenos Aires: Emecé

La repetició amaga l'origen real. Tot i que, novament, la repetició pot ser un intent, a vegades desesperat, per tornar a trobar aquell origen fantasiejat. En *The Sleeping Water – Storm in a Glass*, per exemple, Ken Matsubara utilitza el que ell anomena “el record més comú i primordial”, és a dir, aquelles aigües, embolcalladores i fosques al mateix temps, que recorden el ventre matern. “Són records especialment importants per als japonesos, que estan envoltats de mar i rius. A més, no oblidarem mai la memòria de l'enorme desastre ocorregut l'11 de març de 2011 al nord del país”, explica l'artista. Aigües acollidores que poden convertir-se en malson, moviments cíclics que tant poden semblar hipnòtics com caòtics.

Qui diu repetició també diu sèrie, doble, llista, bucle, tantes formes de tot allò que és successiu, d'allò temporal. I sobretot diu origen. La repetició no és més que una pàl·lida còpia d'un esdeveniment original? Això mateix pensava Plató (i tota la metafísica), per a qui l'univers és la imatge repetida, reflectida i disminuïda, del món de les idees. Una altra cosa pensem avui dia, on tot és simulacre i simulació, hiperrealitat (Baudrillard), rizomes (Deleuze), disseminació (Derrida), tres punts que es repeteixen suspenent el sentit... Ja no sabem si existeix l'origen. Vivim en el món de la incompletitud de Gödel i la indeterminació d'Heisenberg. El Big Bang potser acabi en un *Big Crunch*. I el món es repetirà llavors... però al revés. Igual com es pot gaudir d'aquest catàleg d'una banda o de l'altra. Repetir l'experiència tot i que de manera nova.

Un vaivé que remet al moviment de l'aigua. Els nens vietnamites que ascendeixen pel Delta del Mekong a *The Sleeping Water – Mekong Delta* descendiran algun dia per aquelles mateixes aigües. Igual com les ànimes inicien cicles incessantment, en la cultura oriental, repetint sense parar aquesta experiència que anomenem vida. Però, què recordem de les nostres experiències passades? Com podem repetir quelcom sense saber-ho? “Crec que els homes hereten els records per mitjà de les generacions passades i de l'ADN des dels temps dels microorganismes, i que la gent pot assolir aquests records compartits que existeixen a tot el món” explica Ken Matsubara, per a qui “els éssers humans estan units per la memòria comuna”. Despertar aquella memòria és, entre tantes altres coses, una de les forces de les seves obres. Usant objectes antics que la memòria de les persones ha anat acumulant, fotografies i pel·lícules, Matsubara reactiva records passats i futurs.

La història de l'art sempre ha estat una superació constant dels mestres del passat. No obstant això, ara la creació sembla haver perdut la seva dimensió temporal proposant incansablement noves estètiques que no busquen anar “més enllà” sinó fer passes laterals. Com referir-se, llavors, a l'herència històrica? Matsubara proposa un acostament individual en què els objectes mateixos, carregats de relats i vivències, reactiven la memòria col·lectiva.

“Pugen com els àngels ascendeixen al cel”, explica l’artista sobre els nens de *The Sleeping Water – Mekong Delta*. I és que no només la cultura oriental ha vist en la repetició una manera de lluitar contra el pas del temps. Sota quina forma ressuscitarem en el paradís? es pregunta el filòsof Giorgio Agamben. O, el que és el mateix, amb quines diferències, quin aprenentatge, o amb quina nova saviesa accedirem a una repetició millorada de la nostra vida terrenal? Un personatge bíblic tan important com Job també viu la seva personal repetició. “Job és beneït en les seves darreries i recupera, acreixent fins el *duplo*, tot allò que abans posseïa. Això és el que se’n diu una *repetició!*” s’exclama Kierkegaard.

Hi ha repeticions estèrils, repeticions obligatòries, repeticions record, repeticions doloroses. I hi ha repeticions que es viuen gairebé com a rituals iniciàtics. A *Winter Dreams – Letters*, Matsubara presenta el record de quan, ell i la seva dona, van decidir llençar cartes que havien estat guardant durant 40 anys. “Les cartes posseïen quelcom en comú en els records que s’hi havien acumulat”, explica. Una manera de començar de nou la vida. L’antropòleg Marc Augé explica, al seu llibre homònim⁹, que una de les figures o maneres d’oblidar és “el començar de nou, entenent que aquest últim terme designa tot allò contrari a la repetició: una inauguració radical.”

Augé es remet aquí a la manera comuna de comprendre la repetició però, com van indicar Gilles Deleuze mateix o Soren Kierkegaard, la repetició pot viure’s també com aquella “iniciació” en què “el que desapareix o s’oblida llavors, en l’instant en què sorgeix una nova consciència del temps, és simultàniament allò que l’iniciat ja no és i allò que no és encara, el mateix i l’altre en ell”. Quelcom molt proper a allò que tothom ha pogut experimentar al desfer-se dels records que sempre es repeteixen i impedeixen que s’obrin les possibilitats del futur.

La repetició pot ser vista a Occident com a sinònim d’avorriment, estancament o neurosi. Per als orientals, no obstant, és sinònim d’esforç i treball; un acostament al gest perfecte que pot representar, per exemple, el *kata* en les arts marcial. El ritual del te, les figures repetides en el tai-txi o les postures de meditació no són altra cosa que un exercici espiritual per afrontar millor l’existència. Quelcom d’aquest esperit, passat pels motlles occidentals, ho trobem en un dels mites més interessants de la mitologia grega: Sísif. Un personatge en què s’inspira Matsubara en un dels seus treballs. I ja sabem com acaba l’extraordinària interpretació d’Albert Camus d’aquest relat d’una repetició aparentment estèril i infinita: “Cal imaginar-se Sísif feliç”.

Com bé diu el mateix Ken Matsubara: “seguim repetint una pregunta sense resposta, fluctuant entre el passat i el futur”.

---

⁹ Augé M. *Les formes de l’oubli*. Rivages. Paris. 2001. Traducció pròpia.

REPETITION - Ken Matsubara

01.02.2014 – 09.03.2014

“Mis trabajos exploran la posibilidad de mezclar recuerdos que residen en el fondo de la conciencia de cada uno.

Estos trabajos se componen de fotografías y videos recolectados que constituyen antiguos objetos que personifican estos recuerdos. El formato audiovisual tiene la capacidad de capturar ese movimiento de fluctuación que tanto remite a los objetos encontrados.

Creo que los recuerdos son inherentes a nuestro ADN el cual contiene un conocimiento muy amplio de nuestro pasado desde los tiempos antiguos. Más aun, estos comparten una memoria colectiva que va más allá de los individuos y crean un lazo entre los tiempos pasados y el momento presente. Si conseguimos reencontrar dichos recuerdos, creo que entonces existe la posibilidad de que nuestro futuro nos permita superar los límites heredados de la noción cultural, histórica y social de individualidad.

De esta manera, nos encontramos fluctuando sin cesar entre el pasado y el futuro en un estado de repetición, buscando su significado sin final.”

“Repetición y recuerdo constituyen el mismo movimiento, pero en sentido contrario. Porque lo que se recuerda es algo que fue, y en cuanto tal se repite en sentido retroactivo. La auténtica repetición, suponiendo que sea posible, hace al hombre feliz,”

"La Repetición" Søren Kierkegaard

Acerca de las obras:

Winter Dreams - Tide

Este trabajo viene del recuerdo de la primera vez que fui a ver el océano cuando tenía 3 años. Mi madre se reía y me llamaba desde el agua. Mientras entraba precavidamente en el océano, podía sentir su grandiosa fuerza bajo mis pies arrastrándome hacia adentro. Para evitar ser llevado a una muerte inevitable, reforcé mis piernas abriéndolas del todo. Pero, poco a poco, me empecé a hundir. Intenté sobrellevar esa extraña angustia en mis pies pero poco después engullí un gran trago de agua salada. Finalmente mi madre, riéndose, me alzó mientras lloraba y me abrazó entre sus brazos.

Winter Dreams - Letters

En este caso, se trata del recuerdo de cuando, mi mujer y yo, decidimos tirar cartas que habíamos estado guardando durante 40 años desconectando de este hecho nuestra determinación que entonces seguiríamos adelante en una nueva vida. Eran muchas cartas que habíamos recibido de nuestras familias y amigos. Las cartas poseían algo en común en los recuerdos que se habían acumulado en ellas.

The Sleeping Water - Storm in a Glass

Este es el recuerdo más común y primordial sobre “aguas fluctuantes” desde que estábamos en el vientre de nuestra madre. Son recuerdos especialmente importantes para los japoneses que están rodeados de mar y ríos. Además los japoneses no olvidarán jamás la memoria del enorme desastre que ocurrió el 11 de marzo del 2011 al norte del país.

The Sleeping Water - Mekong Delta

Fotografié 5 niños vietnameses en el delta del Mekong en Vietnam. Suben como los ángeles ascienden al cielo. Creo que hay muchos recuerdos e historias como país en la frontera entre cultura occidental y asiática.

TV on the Seashore - The Drifted Memory

Los mercadillos conservan recuerdos para y de todo el mundo. Objetos dejados de lado después de años de uso, habiendo cumplidos ya sus propósitos, esperan nuevas posibilidades y una nueva memoria. Ken Matsubara Matsubara se cruzó por casualidad con algunos de ellos un día: unos televisores compactos producidos en Japón pero olvidados por casi todo el mundo.

Eran de los 80, la era del *Made in Japan*, cuando los productos de ese país retenían la imaginación del mundo y Japón estaba a la cima del crecimiento económico. Esos productos reflejaban el orgullo del *savoir faire* japonés y simbolizaban el poderío económico del país.

Desde 1960 hasta 1970, después de la II GM, Japón se “modernizó” y “occidentalizó” muy rápido. El país tiró adelante y consiguió un crecimiento económico increíble gracias a productos como los automóviles, el tubo catódico y la electrónica. Y llegaron los años 80.

La ventaja tecnológica del país le permitió empezar a desarrollar productos miniaturizados que nacieron de un gusto estético de los japoneses por lo antiguo.

Los objetos pequeños o en miniatura ocupan un espacio especial en el corazón de muchos japoneses. Sienten casi como si pudiesen ver un pequeño universo o su sociedad idealizada a través de estos. Como en la fina y sutil cubertería que se utiliza para la ceremonia del té, hay mundos por descubrir simplemente observándolos y reflexionando. Con esta idea, los Japoneses pudieron producir los televisores más pequeños del mundo.

Sin embargo, en el momento en que el poderío económico y tecnológico del país fue decreciendo, estos productos fueron abandonados, tirados a la basura y, al final, desaparecieron.

Estos viejos televisores compactos personifican al Japón de esa época. Sin embargo hoy se parecen más a las tumbas de un cementerio. Más aun, parecen esos escombros dramáticos que la corriente dejó en la orilla después del terremoto y el tsunami en Japón.

Mientras las generaciones se suceden, la misma zona se alza para plantar cara al mismo destino que le ha golpeado anteriormente en un mismo ciclo traumático.

Matsubara utiliza el simbolismo de los tiempos de la televisión compacta y de los restos en la orilla del mar dentro de las imágenes que podemos ver en los televisores de esta instalación. De esta manera, intenta reflejar el vaivén de los tiempos, como si de una corriente se tratara.

The Myth of Sisyphus Albert Camus

Tras considerar “El Mito de Sísifo”, en el que Sísifo fue condenado a empujar una roca hasta la cima de una montaña, para verla caer por el otro lado y repetir la acción durante toda la eternidad, Matsubara se centró en la alegoría del mito y utilizó el mismo proceso en este video.